

آبونه شرائطی : هریر ایچون
سنہ لکی (۲۷۵) آلتی آیلگی
(۱۵۰) خارج ایچون سنہ لکی
۳۲۵ غروشدہ .

نسخہ سی ۵ غروشدہ .
ایک نسخہ را آرادہ
(۱۰) غروشدہ
سنہ لکی ۵۲ نسخہ در .

ادارہ خانہ : باب عالی جادہ مسندہ
رشید افندی خانندہ

خطارات
آبونہ بدی پشیدہ .

سلک موافق آثار مع المعنیہ
قبول اولنور . درج ایدمہین
یازیلر اعادہ اولنماز .

وَاللَّهِ يَهْدِي مِنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

باش محترم
محمد عاکف

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

آدرس تبدیلندہ آئریجہ
۵ غروش کوندرملیدز .

مکتوب لک امفالی واضح
و اوقو ناقلی اولسی و آبونہ
صرہ نومرونسی محتوی
بولونسی لازم در .

مالک اجنبیہ ایچون آبونہ
اولانلرک آدرس لرینک
فرانسز جہ یازلیسی رجا اولنور .

پارہ کوندرلیکی زمان نہ ہے
دائر اولدیفی بیلدریلیسی
رجا اولنور .

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

زوجه سیله چوچوقلریه اولان محبی اوونه چالیشمی تولید ایدردی ، میشتنی توسعی ایدردی . زوجه تعطیق اسکی تورکارجه معیاتدن ایدی ، مغایر اخلاق ایدی . قادین خرچین بیله اولسے ارکا اوکا تحمل ایدردی .. بوسایده قادینلر هوست اوغیریه فدا ایدلزدی . و اخلاق ملیه مختل اومازدی .

بجھے بیوک صدمه لره اوغرامش اولان تورکلکی بو آنه قدر و قایه ایتش اولان عامل هیچ شبهه یوق قوای معنویه و اخلاقیه در . بوكونکی کوننده ده تورکلکی یوقاری . قالدیره جق بنه اوقوتدر . حیات خصوصیه و اجتماعیه سنده تورکلک بوقوفی الدن برافقادجه مشکلاندن بنه یاقوسی صییریر . هرھانکی ملتک فردی ، وظیفه و مسئولیت دویغوسی کنندیه کلدیکی کی ، مراتع معنویه و اخلاقیه صاحبی اولور . انسانه حکم ایدن ایشته او دویغودر . نه حکومتدر ، نه جزا و ضرر قورقوسی در .

جمع قرآن

٥

جمع قرآنہ ترتیب ایدن فوائد سیاسیہ

قرآن معجز بیانک سحفظ الناب و آثارده بین الامم ممتاز برخصیصة فطریه حائز اولان قوم عرب طرفدن ضبط و تحریری و متساپباً جمع و ترتیب و زمانزه کانه قدر توفیقات مخصوصه ایله هر عصرده ملیونلرله مصاحب شریفه ده مکتوب و ملیونلرله اهل توحیدک حافظه احترامنده محفوظ بولنی برا کایله درک او کتاب مینک حین تزول و تبلیغندن بیٹ او چیوز بو قدر سنه مرور ایتدیکی حالدہ تا کلاسنه و مواضع الفاظنه قدر خانم الانبیا صلی الله علیه وسلم اقدمن طرفدن تبلیغ بیوریلان کتاب کرم الہی اولدینغی کمال و ثوق و قطعیته بیلیور و بولیله جه یقیناً ایمان ایدیبوز . تواتر قطعی ایله حفظ و نقل ایدیلان بو کتاب مین حقنده هیچ برعقل سلیم ایجون شبهه و تردد امکانی یوقدر . کتب سائرنک ابتداء ظهوری ، کثیف بر ظلمت مجھوایه افوللاری تعقیب ایتمی او کتابلرک « محمدامین » ک اصحاب کی حافظ و ناقللری ، جامع و کاسبی بولنامی اثریزد . بو کتب سہاوہ تک سکیدیکی انقلابات کنندی منتسبلرینک بیله آکلابوب بیلیدیکی برحقیقت تاریخیه در . قوم یہود و نصارانک کتابلرینه عدم تھیدله او کتابلرک او غرادر قلری عاقبت الیه و قرآن کریمکده معروض اوله بیلمانندن اصحاب کرام « نور الله قبورهم اجمعین » حضراتی بحق اندیشه ایتمشلرداری . باشده ایلک خلیفہ مسلمین بولنديني حالدہ کتاب اللہ نظم شریفی کیفت اداسنے قدر . حفظ و تحریر خصوصنده یاپیلان اعتسا و اهمالر تاریخ عالمده مثلی سبق ایحیان بر حادثه منفرد در . (و اماله لحافظون) و (لایانیه الباطن من بین یدیه ولا من خلفه) آیت کریمه لریله طرف سیحانیدن حفظی ، اکیداً در عهده بیورلشیدیک بو تکفل الیه ، افذا و تجلیسی ایجون ایلک خلیفہ مسلمین ایله آنک

اولان شرق پولیقہ سنک خطوط اساسیه سیدر . هپ بو خطوط اساسیه نک چیزدیکی پلانه مملکتی عزی غائب ایدلک ، محاربات داخلیه به ، قیاملر معرض قالد . وضعیف دوشدک . اوروپادن هافی هان علاقه من کسیلیدی ، آناظولی بیده آز قالدی بزه مزار اوله رق قازیبورلرکی .

آوروپاده اسلامیتہ قارشی هان فطری بر حس خصمانه وارد . آوروپا و آمریقانک بتون تشکیلات روحانیه سندہ بوسن حکمفر مادر . مدینت جدیده بوسنی ضعفه کتیرمش دکلدر . بالکن تشکیلات روحانیه ده دکل ، نیجه ارباب علم و معرفت ده دخی او حسک ئائیر و نفوذی کوریلور . ایشته صلییک کیدیکی یره هلال تکرار کیمہ من قاعدہ متصلبانی بوسن حسک برانزیدر . آوروپا و آمریقاده او حس دیه بیلیم که پولیقہ دن زیاده قوتلیدر . وغیر قابل تبدلدر . اقوام اسلامیه نک باشندہ ، هر نقطه نظر دن تورکیا کیبور . استقلاله صاحب ، ذهنیتندہ اک زیاده تکامل پیدا اولان تورکیادر . بناء علیه اسلامیتندہ تجدید پیدا اوله مامق ایجون تورکیانک فیضنے مانع اولق اک امن بربولدر .

بوحسیانه ، بو تایلرہ قارشی نه یاپیله بیلیم ؟ بز بوعنده ایله ناصل باشے چیقه بیلیز ؟

نم فکر مجھے مادہ باشے چیقمق قابل اوله ماز . اونلرک ائرنی تعقیب ایله او نلرہ یافلاشمقدہ قابل اوله ماز . چونکه آزادمکی مسافت چوق او زوندر . اونلر درجه سندہ ترقیات مادیه بیده واصل اولق امکان خارجندہ در . بتون مسلم قوملرک عصر لر جه چکیدکاری غفلت دوریتک جزاسنی چک جکز .

فقط بو ، بولیه اوللله برابر آوروپا مدینتندہ بر نقصان ، بر ضعف و ازدر . بونقصان و بوضعف معنوی در ، اخلاق در . بزیاسق یاپیسق ، مادی نیقیصلی عزی درجه سندہ واره ماماقله برا بر معنوی و اخلاقی قوتله مادیاندہ ک ضعفمی خفیفلدہ بیلیز . امادیک ایستہ میورم که ترقیات مادیه بیده استحصاله هیچ قوت ویره میلم ده تکیه نشین او لم ! یاپیلیکم ، المزک ایریشہ بیلیدیکی قدر مادیاته چالیشم ، فقط قوای معنوی بیده استناد ایدم . شرق اقوای ، یاخود بالله اقوام اسلامیه اکر نفس ایجون قوللاندینی و سائط قارشیسته زبون او لور قالیز . بر مثال ایله مدعامزی تأیید ایدم : شو بیتیدیکم مخابره ده یونانلیلرک تجهیزاتی هر حالدہ بزدن مکمل ایدی . چونکه بونجهیزات او نلر ایجون احضار ایدلش ایدی . هر شیشی بر طرفه بر اقامه ، بالکن عشاقده یکری واغون طیاره لوازمی بولوندی . مادہ یونانلیلرہ غلیه ایدلزدی . فقط بزم اردو ده او نلرده بولونیان ال ایله طو تماز بر قوت وار ایدی که اوده معنوی و اخلاقی قوت ایدی . بونی هیچ بركمہ انتکار ایده من .

بز بوقوفی بالکن حر بده دکل ، سائر جداللر ده دخی بولی بیلیز . مثلاً میشندہ ساده لک ، اسرافدن قاجنمق اقتصادی جداللر بزه معاون اوله بیلیم . كذلك تجارت ده واستحصالده او نلر قدر مجھز دکلز . فقط معامله مزدہ و چیقارد نغم اشیاده طوغیریاقد و حیله سزا لک بزم امدادی عزیزه یتیشہ بیلیز . وقتیله مملکتیزک غیر مسلم تجارتی نزدندہ مسلمان آلیجیلرک بیوک براعتباری وارد . مسلمانلر اونک سرمایه صاحبی دکل ایدلیز . فقط بور جلیزی تو سیوه ده مسلمانلرک دینی براعتقاده صاحب او مالی اونلرک اعتباری تزید ایدردی . مسلمانلر نه افلاس ایدرلر دی ، نهدہ حیله کارا ق یاپارلر دی . بالا سنک سندسز سندسز بور جی ، اونک وفاتندن برمدت صکره ، تاجر کتیروب تأدیہ ایدن او لاده نادر دکل ، قاعدہ کلیه اوله رق تصادف ایدلیزدی . بوناموسکارلرک ، برقوہ معنویه ایدی . اسکیدن یکرمی بش یاشنے کلش بر کنج میشی ضيق او لسده نوله نیردی . زوجه مک قسمتی الله بوللار دیردی . او براعتقاده ایشہ کیر پیشیدی . فقط

بوکون آرتق محققدر که هم ملتلر، هم حکومتلر بیکی دیکتاتورلار
شکلملرینه دوغرو تکامل ایدییور . بو دیکتاتورلار بعضاً ظاهرآ
معشری بیکی کورونو یورسده حقیقت حالدە داعما بر فردلە دیکتاتورلارکنده
عبارتىدر . مثلاً روس قومونیستلرى کي اڭ مفرط سوسیالیستلرده
بىلە ، حکومت سادەجە برقاچ مشوقى دیکتاتورلاركىندن باشقە بىشى
دكلدر . بو استبدادلىرى كتلهلر قولايىقلە قبول ایدییورلر . حقیقت
حالدە اھالى كتلهسى استبداددىن باشقە بىشكىل حکومتى ھېچ بىز، ان
طاڭماشىدر . سندىھە رېسلۇنى ، آسىانىڭ اسىكى مستبد حکمدارلىرى
قدرقولايىقلە اطاعت ايدىلەن كوجوڭ كوجوڭ مستبدلردر . بو استبدادلە
مطیع اولانلر، بالذات كىنديلر بىنك حکم سوردىكىف توھم ايدىلر ؟
بو توھم و خیال اوئنلەر کافىدر .

بوکون عمله يالكىز يومىئەنك مەتادىياً آرتىسى دىكىل، سرمایىهدار حكىومتك دەورىلسىنى و بوجمعىت يېرىنە كىندى لەندە بىر دىكتاتورلەك اقامەسى ئىستيور. عمله، بوصورتى، اىچىنده ياشادىنى جمعىتلەك دىشىنى اولىشدەر. عمماهە صەنھلىرى، بوتون مەملۇكتىلەك عەمەمىسى بىرلەندىرەدك جەھانشەمول بىر صالىح، تائىيس ايدەبىلە جەڭلەرى ئەن ايدىيورلار. بوخولىيالر اىچىنده او نۇتوپىورلاركە، تارىخىك او كىرتدىكىنە نظاراً، عوام حكىومتلىرى قىral حكىومتلىرنىن دەهازىيادە جىرىجىو اولىشىلدر. اساساً عمله صەنھلىرىنىڭ سەطىحى يىن الملل ئمايىلانى بوتون مەملۇكتىلەدە مەيتپۈرۈلەك يىكى بىرانكشاۋەنە چارپىور. كېنلەر و منفعتلىر اقوامى بىر بىندە آپىرىيور. دیوارلىمىزك او زىرنىدە منقوش او لان جەھورىت شەعارلىرنىن «اخوت» حالا باقىدەر. فقط بىشعاپار حوقىدىن رى قىلىزىزدىن سىلمىشدەر.

خلاقك بويكى ئمايلاتك لىس بىي مختلفدر . بو ئمايلات حكىم تىرك
اولا فەجىع بىر خربە مانع او لمق ، ثانىيا يكى خربىلرە مانع او لا جق بىر صلح
الدە ايدە سىلمك خصوصىنده كى عجز نىدن قوت بولىشىدە .

بر حکومت، هر نهشیکله او لو رسمی اولسون، آنچه نفوذ
واعتبارله دوام ایده بیلیر؛ بواعتبار زائل او لو نجہ، او حکومت او را تادن
قالقار. اعتبار، مختلف تأثیر لر آتشده، از جمله عسکری بر مغلوبیته
زوال بولور. مثلا (سدان) مغلوبیتندن صوکره فرانسده ایمپرا-
طور لغت، عمومی حربده کی مغلوبیتلردن صوکره روس چارلغت،
و آلمان مو نارشیلرینک زوالی بویوزدن او لمشدر. بو حادثه غایت طبیعی در.
بر ملتک قربان او لدیغی مصیبتلر، بو مصیبتلر مانع او لا مايان حکومتلره
قارشو عصيان حصوله کتیر. غالب حکومته کنجه، نفوذ و اعتبارینک
تراندینه شاهد اولور، الویرکه بو ظفر حقیق اولسون.

مشاور امینی فاروق اعظم حضرات^ه فرقان میدنک جمع و ترتیب الہام
بیورلمشدر . او چنجی خلیفہ زماننده بعض قرائات واہیہ و اختلافون
اندیشہ ایدیله رک (ادرک هذه الامة قبل ان يختلفوا اختلاف اليهود
والنصاری) دیہ رک وقوع بولان مراجعت او زرینہ نسخ قرآنیہ
تکثیر ایدلش ایدی ، ایکنچھی عصر هجریہ زنادقه دینی استخفاف ،
فرق مختلفہ متسببی خسیس مدعاوی اثبات مقصدیہ بر طاقم قرائات
منکره اور تہیہ قویق ایسٹد کارندہ داہما قارشو ولرینہ برد سد آہین
کی مصاحف عنایہ حائل اولمش واو مقاصد لیے سونیش کیتمشدر .
خلیفہ رابع سیدنا علی المرتضی افتدا من کتاب اللہ مصروف اولان بو
مبرور خدمتیلری تقدیراً ابتدا حضرت ابی بکر حفندہ (اعظم الناس
في المصاحف اجرأ ابو بکر رحمة الله علی ابی بکر هو اول من جمع القرآن)
دیہ رک رحمتله یاد ایدردی . صکرہ حضرت ذی النورین حفندہ
(خیرالله عنوان عن الامة خیرالجزاء فقد احسن ويرفها صنع) دیہ
شاخوان اولوردی .

دین میین اسلامک محافظت امینی بولنان خلفای اربعه طرفندن
مجتمع حفظ قرآن معروف اولان شو اهتمام مخصوص بلا استئنا بتون
اصحاب کرام طرفندن ده تأیید ایدلديکنندن آنک تک بر کله نمده بیله
تردد احتمالی قالمامشدر . شمدى به قدر کره ارض او زرنده شعله نثار
اولان جناب قرآن الى ماشاء الله الله تعالى نور افسان او له حق و آنک
فیض میتدن مستفید او له کلن عالم اسلام بوندن بویله ده فیضیاب
او له حق در .

کرنہ بیند بروز شب پرہ چشم - چشمہ آفتاب راچہ کناہ
راست خواهی هزار چشم خبان - کور بہتر کہ آفتاب سیاہ
محمد قامل

غرب هیات اجتماعیه و سایر منزهه:

مُلتَّدِه يَكْ عَايَلَل

فرانساده، و انگلترده و دیکتاتوری غرہولدن صوکره
بلجیقا شمندو فر عمله سنک غرہوی خلق تمايلرندہ کی تکاملہ یکی بر
علامتدر . بو غرہولدن بر چونگی عمله ایله پاترون آرہ سننده یومیہ
مناقشه سندن دکل ، عمله صنفیک سیاسی ادعالردن نشأت ایتمشد
د معدن معدنجیلوه ! » ، « شمندو فر لر شمندو فر عمله سن» ، « عمله سنک
دیکتاتور لکی ، ایخ کبی دستورلر بوبیکی ادعالری پک کوژل افاده
الرسور .